

POSTANOWIENIE

Dnia 11 sierpnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Przesławski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jarosław Duś

Ławnik SN Bogdan Gutowski

Protokolant Anna Rusak

w sprawie prokuratora M. K.

po rozpoznaniu w Izbie Dyscyplinarnej na posiedzeniu w dniu 11 sierpnia 2020 r.,
odwołania prokuratora M.K. od postanowienia Sądu Dyscyplinarnego przy
Prokuratorze Generalnym z dnia 8 stycznia 2020 roku, sygn. akt PK I SD (...) w
przedmiocie przedłużenia okresu zawieszania w czynnościach prokuratora
Prokuratury Rejonowej w W. M. K.

na podstawie art. 437 § 1 kpk w związku z art. 171 pkt 1 ustawy z dnia 28 stycznia
2016 r. Prawo prokuraturze

postanawia:

- 1. utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 8 stycznia 2020 roku, sygn. akt PK I SD (...);**
- 2. kosztami postępowania dyscyplinarnego odwoławczego obciążyć Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Prokurator Okręgowy w W., postanowieniem z dnia 31 lipca 2019 roku, sygn. akt PO V WO (...), zawiesił w czynnościach służbowych prokuratora Prokuratury Rejonowej w W. M. K. na okres 6 miesięcy. Podstawą wydanego rozstrzygnięcia były przepisy art. 150 § 1 i 2 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze. Uzasadnieniem wydanego postanowienia były poczynione ustalenia postępowania wyjaśniającego prowadzonego wobec prokuratora M. K. w sprawie przewinienia dyscyplinarnego z art. 137 § 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze, w postaci uchybienia przez niego godności urzędu prokuratora. Prokuratorowi M. K. zarzucono to, że w dniu 26 lipca 2019 roku nie wykonał polecenia służbowego, w ramach pełnionego dyżuru, w związku z pozostawaniem w miejscu pracy w stanie nietrzeźwości, co stanowiło realne zagrożenie dla czynności procesowych w postępowaniu o sygn. akt PR 1 Ds (...) Prokuratury Rejonowej w W. z udziałem zatrzymanego A. P., wobec którego ostatecznie, po wykonaniu czynności procesowych przez innego prokuratora, zastosowano środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania.

Postanowieniem z dnia 15 listopada 2019 roku Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym w W., sygn. akt PK I SD (...), utrzymał w mocy zaskarżone przez prokuratora M.K. postanowienie o zawieszeniu w czynnościach służbowych.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla [...] okręgu regionalnego wnioskiem z dnia 16 grudnia 2019 roku wniósł o przedłużenie okresu zawieszenia w czynnościach prokuratora Prokuratury Rejonowej w W. M. K. na okres dalszych 6 miesięcy.

Postanowieniem z dnia 8 stycznia 2020 roku, sygn. akt PK I SD (...), Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym w W., na podstawie art. 150 § 3 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze przedłużył okres zawieszenia w czynnościach prokuratora Prokuratury Rejonowej w W.[...] M. K. na okres dalszych 6 miesięcy do dnia 31 lipca 2020 roku. W punkcie II rozstrzygnięcia na podstawie art. 166 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 roku Prawo o prokuraturze ustalono, że koszty postępowania ponosi Skarb Państwa.

Od tego rozstrzygnięcia odwołanie wywiódł prokurator M. K.. Zaskarżył on postanowienie Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym w całości na korzyść obwinionego, zarzucając „obrazę przepisów prawa materialnego - artykułu 137 ustawy o prokuraturze poprzez błędne przyjęcie, że wina i okoliczności popełnienia zarzuconego obwinionego M.K. wykroczenia dyscyplinarnego nie budzą wątpliwości, a nadto są oczywiste i rażące w świetle zgromadzonych w toku postępowania dowodów, podczas gdy faktyczna ocena stanu faktycznego prowadzi do wniosków odmiennych, a prokurator M.K. daje gwarancje dalszego wykonywania obowiązków służbowych”. Mając na uwadze powyższe zarzuty wniosk o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości.

Pismem z dnia 13 lipca 2020 roku p.o. Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla [...] okręgu regionalnego wniosk o nieuwzględnienie wniesionego przez prokuratora M. K. odwołania i utrzymanie w mocy zaskarżonego postanowienia Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Odwołanie prokuratora M.K. okazało się niezasadne i jako takie nie spowodowało konieczności wzruszenia postanowienia Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 8 stycznia 2020 roku.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że zgodnie z przepisem art. 150 § 5 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze na postanowienie Sądu Dyscyplinarnego o przedłużeniu zawieszenia prokuratora w czynnościach przysługuje odwołanie. Postępowanie odwoławcze prowadzone jest w celu weryfikacji prawidłowości postępowania pierwszoinstancyjnego, tak pod względem zasadności merytorycznej zastosowania danej instytucji jak i zgodności postępowania z przepisami prawa. Postępowanie to spełnia przy tym funkcję gwarancyjną, realizując fundamentalne zasady postępowania, takie jak rzetelność i prawo do obrony (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 lutego 2019 roku, II DO 1/18).

Analizując wniesione przez prokuratora M. K. odwołanie, należy odwołać się do normatywnej treści art. 150 § 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze, zgodnie z którym prokurator może być zawieszony w czynnościach na okres do 6 miesięcy, jeżeli z uwagi na charakter przewinienia dyscyplinarnego konieczne jest natychmiastowe odsunięcie go od wykonywania obowiązków. Jak stanowi z kolei art. 150 § 3 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze, zawieszenie prokuratora w czynnościach, w uzasadnionych przypadkach, może być przedłużone na wniosek rzecznika dyscyplinarnego przez sąd dyscyplinarny na dalszy, niezbędny okres.

W ocenie Sądu Najwyższego podstawowym obowiązkiem organu odwoławczego, w kontekście wskazanych powyżej obowiązków kontrolnych jest zbadanie, czy w danym stanie faktycznym wystąpiła przesłanka uzasadnionego przypadku, która wpływałaby na konieczność dalszego przedłużenia zawieszenia prokuratora w czynnościach służbowych. W niniejszym postępowaniu sąd zatem nie bada zasadności postawionych obwinionemu zarzutów dyscyplinarnych. Ocenie podlega jedynie konieczność odsunięcia prokuratora wobec którego zostały postawione zarzuty dyscyplinarne od czynności służbowych, mając na uwadze ochronę autorytetu prokuratury i zaufania do wymiaru sprawiedliwości.

W literaturze przedmiotu zauważa się, że „zawieszenie w czynnościach spełnia dwojakie funkcje. Po pierwsze, chroni autorytet prokuratury, a także dalej jeszcze idący interes publiczny przed szkodami, jakie mogłoby spowodować pełnienie funkcji prokuratorskich przez obwinionego, stojącego przeciw pod dyskwalifikującym go zarzutem. Po wtóre, odgrywa doniosłą rolę wychowawczą, będąc moralnym przeżyciem zarówno dla obwinionego, jak i dla jego współpracowników” (A. Kiełtyka, W. Kotowski, A. Ważny, *Prawo o prokuraturze. Komentarz*, WK 2017). Sąd Najwyższy podkreśla przy tym, że „instytucja zawieszenia w czynnościach stanowi tymczasowy środek reagowania wobec obwinionego, właściwy postępowaniu dyscyplinarnemu. Stosuje się ją wówczas, gdy z uwagi na charakter zarzucanego obwinionemu przewinienia konieczne jest natychmiastowe odsunięcie go od wykonywania obowiązków służbowych” (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2019 roku, II DO 4/19) .

W niniejszej sprawie prokuratorowi M. K. postawiono zarzut pozostawania w stanie nietrzeźwości w miejscu pracy. Nie można pominąć tego, że prokurator zobowiązany jest zarówno podczas służby, jak i poza nią, dbać o godność zawodu, a przez to unikać sytuacji, które mogłyby podważyć zaufanie do działalności organów państwowych. Zarzuty postawione prokuratorowi M. K. w ocenie Sądu Najwyższego w istotny sposób oddziałują na społeczne postrzeganie prokuratury i w konsekwencji szeroko rozumianego funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości. Uzasadnia to podjęte przez Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym rozstrzygnięcie w przedmiocie przedłużenia zawieszenia w czynnościach służbowych na czas trwania postępowania odwoławczego.

W wywiedzionym odwołaniu obwiniony podniósł, że znajdował się pod wpływem alkoholu, ale nie przejawiał nieuzasadnionej sytuacji agresji i wulgarności. W dalszej części środka zaskarżenia obwiniony odniósł się do swojego stanu zdrowia. Okoliczności te nie mają znaczenia dla niniejszego rozstrzygnięcia, istotne z kolei jest to, że wobec niego prowadzone jest postępowanie dyscyplinarne, w którym te argumenty mogą mieć znaczenie. Prokurator M. K. podkreślił także, że w jego ocenie, daje on gwarancję dalszego wykonywania obowiązków służbowych. Zarzucając obrazę art. 137 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze obwiniony wskazał ponadto, że Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym błędnie przyjął, że вина i okoliczności popełnienia zarzucanego mu czynu nie budzą wątpliwości. Sąd Najwyższy zauważa przy tym, że ocena, czy zachowanie obwinionego narusza art. 137 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze dokonywana będzie w toczącym się wobec obwinionego postępowaniu dyscyplinarnym.

W kontekście niniejszej sprawy podkreślić także należy, że zgodnie z informacją uzyskaną od p.o. Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla [...] okręgu regionalnego w dniu 13 lipca 2020 roku wobec prokuratora M.K. wydano postanowienie o uzupełnieniu i zmianie postanowienia z 18 maja 2020 roku o przedstawieniu zarzutu w postępowaniu dyscyplinarnym i skierowano je do obwinionego zgodnie z przepisem art. 154 § 7 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze.

W ocenie Sądu Najwyższego konieczne jest zwrócenie uwagi na fakt, że zajmowanie przez obwinionego stanowiska prokuratora w trakcie trwania prowadzonego wobec niego postępowania dyscyplinarnego, może doprowadzić do podważenia autorytetu prokuratury, której zadaniem jest stanie na straży praworządności, a od prokuratorów wymaga się posiadania przymiotu nieskazitelnego charakteru.

W związku z powyższym, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.